

FOTO: TOMAS FIBIGER NØRRELT SEGES

REGLER FOR ØKOLOGISK ÆGPRODUKTION

DET FØLGENDE GIVER EN KORT OVERSIGT OVER DE VIGTIGSTE REGLER INDEN FOR ØKOLOGISK ÆGPRODUKTION, OG ET EKSEMPEL PÅ ET OMLÆGNINGSFORLØB.

OMLÆGNING ELLER INDSÆTTELSE AF DYR

- Alt fjerkræ skal være under økologisk produktion inden udgangen af det 4. kalenderår efter det år, hvor omlægningen er påbegyndt. Fjerkræhold til eget forbrug er dog undtaget.
- Kyllinger til økologisk ægproduktion skal være under 3 dage gamle ved indsættelse i det økologiske system. Dog kan ikke-økologiske rugeægshøner omlægges/indsættes første gang indenfor 4 år fra omlægningens start.
- Se et eksempel på et omlægningsforløb i figuren på sidste side.

FODER, GROVFODER OG TILSÆTNINGSSTOFFER

- 20 pct. af foderrationen (pr. dyr pr. år) skal være produceret på egen bedrift eller i samme region (DK) (30 pct. fra 1. januar 2021).
- I mineralblandinger må der bruges op til 1 pct. ikke-økologiske urter, krydderier og melasse som bindemiddel (pr. dyr pr. år)
- Indtil den 31. december 2020 må der anvendes 5 pct. ikke-økologisk proteinfoder (i procent af tørstof af landbrugsoprindelse) (Fra 1. januar 2021 5 pct. proteinfoder kun til unge dyr.

- Omlægningsfoder fra bedriftens egne arealer kan udgøre 100 pct. af foderet (i procent af tørstof af landbrugsoprindelse). Heraf kan op til 30 pct. være indkøbt omlægningsfoder regnet pr. kalenderår. (25 % fra 1. januar 2021).
- Mineraler og fiskemel er eksempler på fodermidler, der ikke er af landbrugsoprindelse og derfor tæller de ikke med i de 5 pct. ikke-økologisk foder.
- Foder fra egne marker med flerårige foderafgrøder og proteinafgrøder i første omlægningsår kan anvendes med op til 20 pct. af foderrationen (i procent af tørstof pr. dyr pr. år).
- Foderet må ikke være fremstillet ved brug af kemiske opløsningsmidler, f.eks. skrå-produkter.
- Foder, der består af eller er fremstillet ved brug af genetisk modificerede organismer (gmo), må ikke anvendes.
- Foderet må kun indeholde mineralske fodermidler og fodertilægsstoffer som fremgår af bilag 6 i [Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion](#).
- Foderet må ikke indeholde antibiotika eller andre lægemidler, farvestoffer, syntetiske aminosyrer eller lignende.
- Fjerkræ skal fra 3 dages alderen tildeles grovfoder, så de er beskæftiget i dagtimerne, f.eks. ensilage, frisk grønt, hø, rodfrugter og grøntsagsrester.

AFGRØDETYPER TIL FODER	KONVENTIONEL AFGRØDE	OMLÆGNINGSFODER	ØKOLOGISK AFGRØDE
Etårige afgrøder (korn, majs, roer, grønsager m.m.)	Afgrøden er sået før påbegyndt omlægning, eller afgrøden høstes mindre end 12 mdr. efter, jorden er påbegyndt omlægning	Afgrøden er sået efter påbegyndt omlægning, og afgrøden høstes mindst 12 mdr. efter, jorden er påbegyndt omlægning	Afgrøden er sået mindst 24 mdr. efter, jorden er påbegyndt omlægning.
Græs/permanent græs (inkl. kløvergræs, frøgræs, kløverfrø, lucerne)	Afgrøden høstes mindre end 12 mdr. efter, jorden er påbegyndt omlægning	Afgrøden høstes mindst 12 mdr. efter, jorden er påbegyndt omlægning.	Afgrøden høstes mindst 24 mdr. efter, jorden er påbegyndt omlægning.

>

FJERKRÆTYPER	NETTOAREAL	FLOKSTØRRELSE	MINIMUMSUDEAREAL
Lægge- / avlshøner	6 dyr/m ²	3.000	4 m ² / høne
Levekyllinger	15 dyr/m ² dog højst 21 kg levende vægt/m ²	4.800.	1 m ² / kylling

Uddrag af Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion

STALDE

- Der er særlige arealkrav og regler for flokstørrelse og redekasser.
- Der skal være tilstrækkeligt med dagslys i stalden, i form af naturligt lys fra vinduer og åbninger suppleret med kunstigt lys.
- Der skal være en natlig hvileperiode uden kunstigt lys på 8 timer.
- Ammoniakkoncentrationen i stalden må ikke overstige 25 ppm.
- Mindst 1/3 af staldens gulvareal skal kunne anvendes som skrabe- og støvbadningsareal. Det skal være dækket af tør og porøs strøelse, som kan bestå af sand, jord, halm eller lign.
- Høns og levekyllinger skal have siddepinde til alle dyr (18 cm pr. dyr).
- Stalden skal have mindst 4 m ind- og udgangshuller per 100 m² staldareal (nettoareal). Mellem inder-stald og en veranda skal der være mindst 1,5 m ind- og udgangshuller per 100 m² nettoareal.
- Verandaen kan regnes med til nettoarealet, hvis fjerkræet har fri adgang hele døgnet.
- Stalde til høns og levekyllinger må højst have tre etager inkl. gulvareal. Frihøjden mellem etagerne skal være mindst 45 cm. Drikke- og fodringsanlæg skal være fordelt i hele stalden og etagerne skal være indrettet så gødningen ikke falder igennem.

UDEAREALER (HØNSEGÅRD)

- Økologiske fjerkræ skal have adgang til udearealet mindst en tredjedel af livet. For at sikre dette skal levekyllinger have adgang til udearealet, når dyrene er fuldfjedrede ved ca. 6-7 ugers alderen og vejrforholdene tillader det.
- For at tilgodese hønens adfærdsmæssige og fysiologiske behov skal mindst 70 pct. af udearealet være beplantet. Beplantningen skal sikre at hønerne finder udearealet attraktivt og sikkert.
- Mindst 50 pct. af udearealet skal være dækket af træer eller/og buske til at sikre ly, læ og skjul. Der skal sikres flyverskjul hele året hvorfor stedsegrønne planter og buske anbefales. Metode til opmåling af beplantning fremgår af bilag 13 i Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion.

- Mindst 20 pct. af udearealet skal være beplantet med bunddække for at gøre udearealet attraktivt.
- Der må højst være en afstand på 25 meter fra udgangshullerne til første beplantning og højst 20 meter mellem træer og/eller buske.
- Beplantningen skal sikre, at hønerne spreder sig ud og benytter hele udearealet.
- Udearealet skal have været under omlægning i mindst 12 måneder. Der kan søges tilladelse til at ned-sætte omlægningstiden til 6 måneder, hvis der ikke har været brugt handelsgødning eller plantebeskyttelsesmidler på arealet et år inden omlægningen.
- Tomgangsperioden mellem to hold skal være på mindst to uger. Hvis udearealet er 1 ½ gange så stort som minimumsudearealet og beplantningskravene er opfyldt bortfalder tomgangsperioden

BEHANDLING OG VELFÆRD

- Særlige regler for velfærd omfatter bl.a. max. grænser for dødelighed, fjerpilning og kannibalisme.
- Ved problemer med fjerpilning. Se Hjælpekema til udarbejdelse af handlingsplan for fjerkræ på lbst.dk.
- Næbtrimning er ikke tilladt.
- Vaccination og serumbehandling er tilladt, og tæller ikke som en behandling.
- Tilbageholdelsestiden ved behandling med veterinærmedicin er to gange den normale tilbageholdelsestid eller 48 timer, hvis der ikke er angivet en tilbageholdelsestid på lægemidlet.
- Fjerkræ, der er behandlet med f.eks. antibiotika mere end én gang, kan ikke sælges som økologisk.

HUSDYR-/MEDICINLOGBOG

- Alle behandlinger og indgreb i flokken skal føres i en medicinlogbog, som er en del af den samlede logbog for husdyrproduktionen.
- Oversigt over flokke med registrering af tilgang, afgang og døde dyr skal fremgå af logbogen.
- Adgang til udeareal, foldskifte og tomgangsperiode skal fremgå af logbogen.

>

VÆR OPMÆRKSOM PÅ:

- At Landbrugsstyrelsen autoriserer bedriften til økologi, og kontrollerer den mindst en gang om året.
- At du skal indsende oplysninger om bedriften hvert år i fællesskemaet i april.
- At husdyrholdet skal være registreret/opdateret i CHR. Se: landbrugsindberetning.dk.
- At du kan søge tilskud til økologisk dyrkede arealer fra Landbrugsstyrelsen. Se: lbst.dk/Tilskudsguide.

Reglerne er sammenfattet og uddybet i Landbrugsstyrelsens Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion.
Se: lbst.dk/okologi

Find flere oplysninger om økologisk fjerkræhold på landbrugsinfo.dk/okokvaeg.

FOTO: LINDA ROSAGER DUVE, SEGES

Niels Finn Johansen, Konsulent, Fjerkræ
Økologi Innovation
fns@seges.dk
D +458740 5483 / M +458740 5372

Jette Søholm Petersen, Chefkonsulent, Fjerkræ
Økologi Innovation
jtp@seges.dk
D +458740 5381 / M +452171 7715

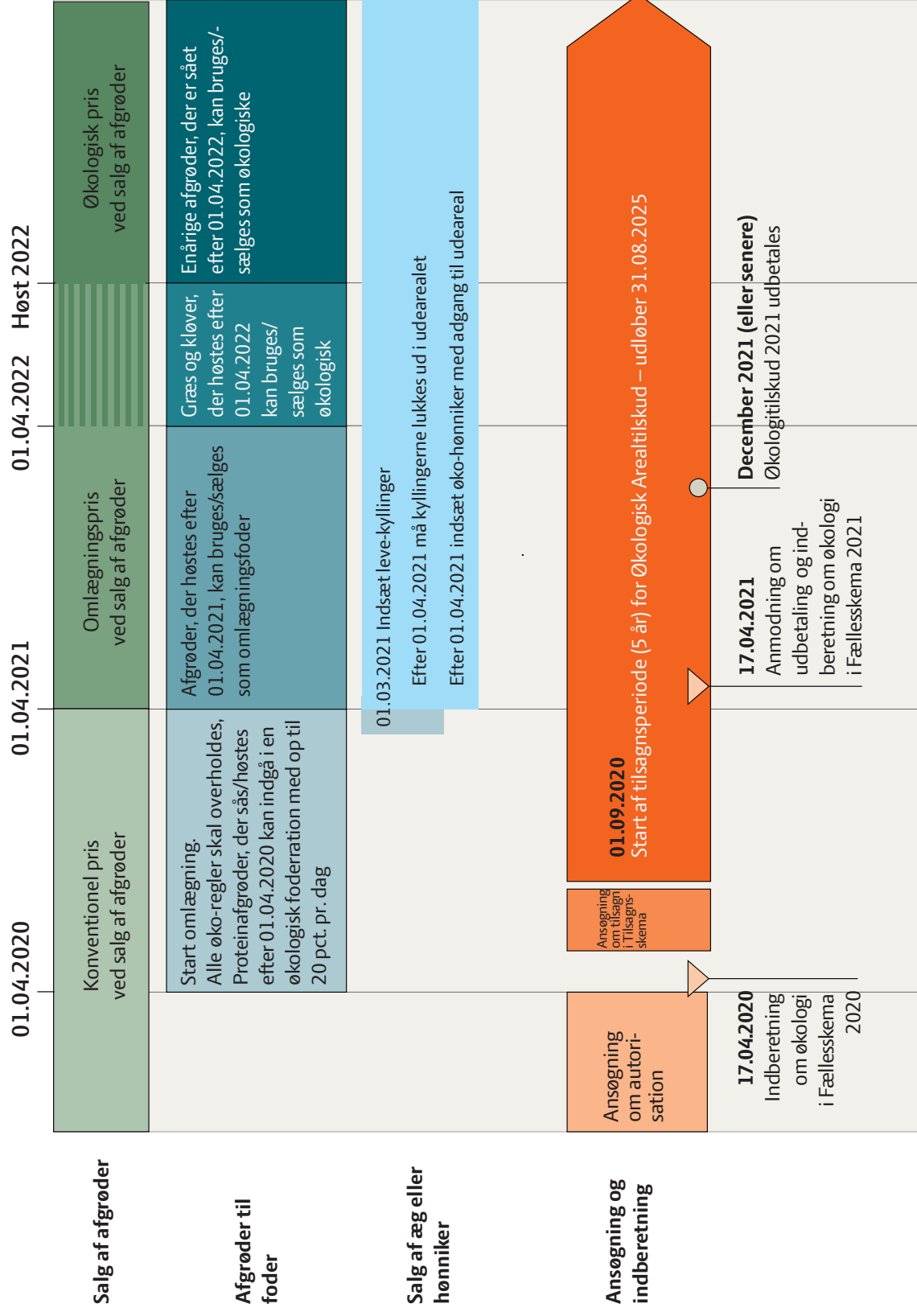

KONTAKT
Birgit Ingvorsen, Landskonsulent
Økologi Innovation
bii@seges.dk
D +458740 5493 / M +452374 3798

Toke Munk Schou, Konsulent
Økologi Innovation
tomu@seges.dk
D +45 8740 6621

EKSEMPEL PÅ OMLÆGNING TIL ØKOLOGISK ÆGPRODUKTION 1. APRIL 2020

Udarbejdet af Økologi Innovation